

HADDE VE BORU SEKTÖRÜ

***BU RAPOR KAYNAKÇADA BELİRTİLEN GÖSTERGELERDEN VE YAYINLARDAN DERLENMİŞTİR.**

İÇİNDEKİLER

HADDE VE BORU SEKTÖRÜ RAPORU

1.GENEL BAKIŞ

1.1.Sektörün Tanımı

1.2.Sektörün Mevcut Durumu, AB ve Diğer Ülkelerle Karşılaştırılması

1.3.Türkiye Çelik Boru Üretimi

2.YURTIÇİ TALEP VE TÜKETİM

2.1. İhracat

2.2. İthalat

3. DÜNYA ÇELİK BORU PİYASASI

3.1. Dünya Çelik Boru Üretimi

3.2. Dünya Çelik Boru İhracatı

3.3. Dünya Çelik Boru İthalatı

4. SEKTÖRÜN YAPISAL SORUNLARI VE ÇÖZÜM YOLLARI

4.1. SWOT Analizi

5. SEKTÖRÜN 2023 HEDEFLERİ

HADDE VE BORU SEKTÖRÜ

1.GENEL BAKIŞ

Ülkemizde çelik boru sektörü, 1957 yılında üretime başlamıştır. 2011 yılı itibariyle, 5 milyon ton sınırına dayanmış bir kapasite bulunmaktadır. 38 boru üreticisinin bulunduğu sektörde, 28 üreticinin faaliyetleri süreklilik arz etmektedir. Son yıllarda kapasite kullanım oranları %65-70 seviyelerinde olan şirketlerin büyük bölümü, Marmara ve Akdeniz bölgelerinde faaliyet göstermektedir.

Batı ülkeleri ile kıyaslandığında, Ülkemizde kişi başına düşen demir-çelik ve çelik boru tüketimi, gelişmiş ülkelerdeki tüketim miktarlarının gerisindedir.

Çelik boru sektörü, genel ekonomiye bağlı olarak, gelişim göstermektedir. Başta sanayi yatırımları, inşaat sektörü, dayanıklı tüketim, otomotiv olmak üzere birçok sektörün dengeleri, boru sektörünü de hızlı bir şekilde etkilemektedir.

Boru sanayisi, inşaat sektörünün önemli ve vazgeçilmez bir alt kolunu oluşturmaktadır. İnşaat sanayinin yanı sıra imalat sanayi ve otomotiv sektörlerindeki gelişmeler de çelik boru sektöründeki talep seviyesi üzerinde etkili olmaktadır. Ancak bununla birlikte, çelik boru sektöründe ana girdi maddesi olan çelik rulo bant fiyat trendi toplam çelik boru talebi üzerinde çok daha etkin bir unsur olarak ön plana çıkmaktadır.

Çelik boru talebi anlık ve değişken özelliklere sahiptir. Bu nedenle sürekli bir talepten söz edilememektedir. Bunun arkasındaki en önemli etkenlerden ikisi, fiyat ve bulunabilirliktir. Pazar ve ekonomik koşullara göre, sürekli değişen talebi yakalayabilen her üretici, sektördeki mevcudiyetini devam ettirebilmektedir.

1.1.Sektörün Tanımı

Çelikten mamul borular; kullanım alanlarına, boyutlarına ve üretim yöntemlerine göre, aşağıdaki şekilde sınıflandırılmaktadır:

Kullanım Alanlarına Göre:

- a)Standart su ve gaz boruları
- b)Petrol ve doğalgaz boruları
- c)Petrol sondaj ve koruyucu borular
- d)Yüksek basınç ve ısıya dayanıklı borular
- e)Mekanik borular ve profiller
- f)Özel hassas borular
- g)Yapı Profilleri

Boyutlarına Göre:

- a)Küçük borular (168,3 mm dış çapa kadar)
- b)Orta büyüklükteki borular (168,3 mm ve 406,4 mm dış çap arası)
- c)Büyük borular (dış çapı 406,4 mm'den büyük olanlar)

Üretim Yöntemlerine Göre:

a)Dikişli Borular

i.Boyuna Dikişli Borular

ii.Spiral Dikişli Borular

b)Dikişsiz Borular

Dünya çelik boru üretiminin yaklaşık %65'i dikişli borulardan, kalanı ise dikişsiz borulardan oluşmaktadır. 2011 yılı rakamlarına göre dünya boru ve boru parçaları üretiminin %80'i Asya ülkelerinde yapılmaktadır. Bunun dışında, BDT ülkeleri ve Kuzey Amerika ülkeleri de boru ve boru bağlantı parçaları üretiminin en fazla yapıldığı bölgelerdir.

Çelik boru sektöründe talep, genel ekonomik koşullara göre değişkenlik göstermektedir. Genel olarak; altyapı yatırımlarının devam ettiği, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde talebin daha fazla olduğu gözlemlenmektedir.

Bunun haricinde çelik boru ve profillerin yoğun olarak kullanıldığı inşaat sektörü, otomotiv sektörü, enerji sektörü, mobilya ve makine sanayilerindeki gelişmeler çelik boru sektörünü doğrudan etkilemektedir.

1.2.Sektörün Mevcut Durumu, AB ve Diğer Ülkelerle Karşılaştırılması

Türkiye Çelik Boru Sektörü uzun yılların getirmiş olduğu bilgi ve tecrübe birikimi sayesinde Avrupa'da ve dünyada çok önemli bir yere sahiptir.

Türk çelik boru sektörü, çelik boru üretiminde AB ve diğer potansiyel ülkelerden geri değildir. Toplam kapasite açısından sektörün kapasitesi, 9. Yedi Yıllık Plan dönemi sonuna kadar ihtiyaca cevap verecek düzeydedir. Çin ve Hindistan gibi ülkelerdeki üretim ve ihracat artışının, Türkiye'nin ihracatını olumsuz yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Boru sektörü pek çok düzenleme ve kalite açısından Avrupa Birliği standartlarını yakalamış görünmektedir. Sektörün AB ülkelerine olan yoğun ihracatı bu durumun bir göstergesi sayılmaktadır. Üyelik sürecinin orta ve küçük ölçekli işletmelerin önünü açacağı düşünülmektedir. Ancak bu süreçte küçük ölçekli firmalar daha kaliteli mal üretmek durumunda kalacaklarından uyum konusunda sıkıntı yaşayabileceklerdir. AB'ye uyum sürecinde en önemli sorun olarak altyapı eksikliği görülmektedir.

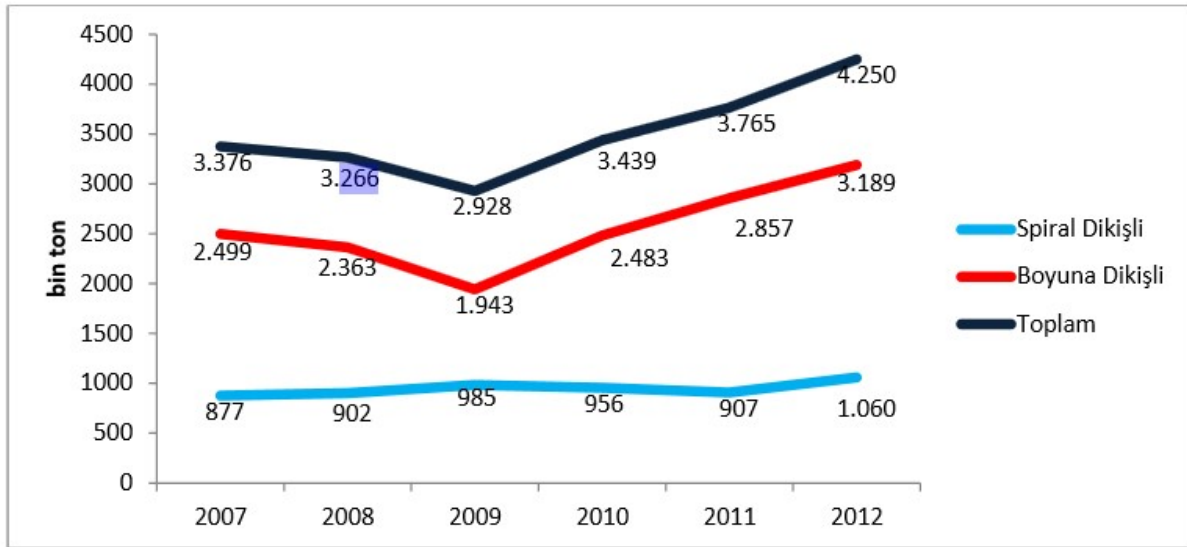
Sektör temsilcileri, AB'ye tam üyeliğin özellikle imalatçı firmalar açısından pazar paylarını artırma ve ihracatlarını üye ülkelere yöneltme konusunda önemli avantaj sağlayacağını belirtmektedirler.

Türkiye'deki boru sektörü 1980'den bu yana sürekli gelişerek hem teknoloji hem know how açısından dünya pazarlarında rekabet gücüne erişmiştir. 1996 yılında başlatılan Gümrük Birliği, sektörü menfi etkilemediği gibi, sektör, AB'ye kolay uyum sağlayabilecek bir yapıdadır. TÜİK verileri incelendiğinde, çok uzun vadeli ve düşük faizli proje kredileriyle desteklenen bazı petrol ve doğal gaz boruları dışında, Türkiye'nin boru ithalatı (Türkiye'de üretilmeyen dikişsiz borular hariç) çok düşük seviyelerde olduğu görülmektedir.

1.3.Türkiye Çelik Boru Üretimi

Türkiye çelik boru üretimi; 2000’li yılların başında yapılan yeni yatırımlarla önemli bir ivme kazanmıştır. 2000-2007 yılları arasında sürekli bir artış gösteren çelik boru üretimi, 2008 ve 2009 yıllarında küresel ekonomik kriz sebebiyle bir miktar azalmıştır.

TÜRKİYE ÇELİK BORU ÜRETİMİ (2007-2012)

2010 yılına gelindiğinde Türkiye; 3,5 milyon tona yakın çelik boru üretimiyle Avrupa’nın en fazla dikişli çelik boru üreten ülkesi konumuna yükselmiştir. Türkiye’den sonra Avrupa’da en fazla çelik boru üreten ülkeler İtalya ve Almanya’dır. 2011 yılında 3,8 milyon ton, 2012 yılında ise 4,25 milyon ton üretim gerçekleştiren çelik boru sektörü Avrupa’nın en fazla dikişli çelik boru üreten ülkesi olma unvanını korumaktadır.

2011 yılı dünya çelik boru üretimi rakamlarına göre Türkiye; Çin, Rusya, Japonya ve Güney Kore’den sonra dünyada en fazla dikişli çelik boru üreten 5. Ülke konumundadır. Avrupa ve dünyadaki yeri göz önüne alındığında Türkiye’nin çelik boru sektöründe önemli bir yeri olduğu görülmektedir.

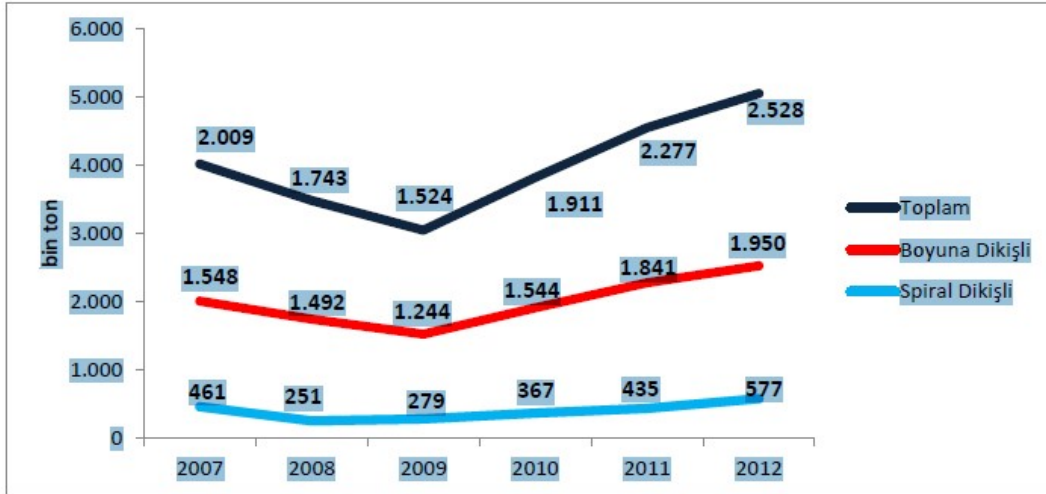
2.YURTIÇİ TALEP VE TÜKETİM

Çelik boru sektöründe yurtiçi talep ve tüketim genel ekonomiye bağlı olarak şekillenmektedir. Başta inşaat sektöründe olmak üzere; otomotiv ve dayanıklı tüketim malzemeleri sanayilerindeki gelişmeler ve altyapı yatırımları çelik boru talebini belirlemektedir.

2000’li yılların başında 1,3 milyon ton olan yurtiçi tüketim, 2010 yılına gelindiğinde yaklaşık % 47 oranında artarak 1,9 milyon tona yükselmiştir. Yurtiçi çelik boru tüketiminin büyük çoğunluğunu küçük ve orta büyüklükteki dikişli borular oluşturmaktadır.

2012 Yılında Türkiye’de 4,25 milyon ton çelik boru üretimi gerçekleşmiştir. Bunun 2,5 milyon tonu yurtiçi tüketimde değerlendirilmiş, bakiyesi ihraç edilmiştir.

TÜRKİYE ÇELİK BORU TÜKETİMİ (2007-2012)

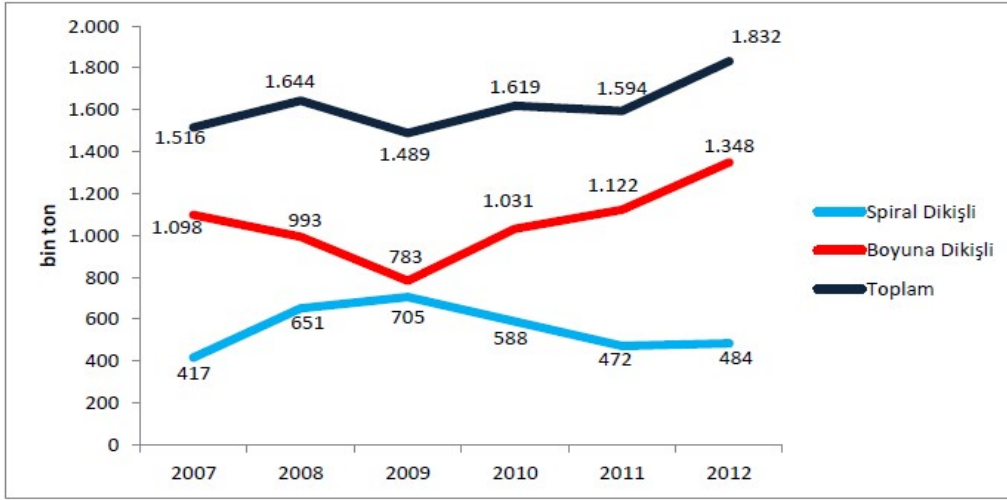

2.1. İhracat

Net ihracatçı konumunda olan Türkiye çelik boru sektörü; 2012 yılında 4,25 milyon ton çelik boru üretimi gerçekleştirilmiş; bunun 1,83 milyon tonunu ihraç etmiştir. Türkiye'nin Avrupa ve Ortadoğu pazarlarına yakın olması, ürün kalitesinde dünya standartlarının yakalanmış olması, sektörün ulusal ve uluslararası birçok referans projeye sahip olması gibi uzun yılların çalışması sonucu kazanılmış edimler Türkiye çelik boru sektörünün net ihracatçı sektör olmasında etkili olan faktörlerdir.

Sektörde, uluslararası ekonomik ve politik konjonktürdeki gelişmelere paralel olarak üretimin %45-50'si ihraç edilmektedir. Türkiye'nin ihracatındaki önemli destinasyonlar; Avrupa Birliği, Ortadoğu, Kuzey Afrika ülkeleri ve Amerika Birleşik Devletleri'dir.

TÜRKİYE ÇELİK BORU İHRACATI (2007-2012)

2000'li yılların başında 610 bin ton olan Türkiye çelik boru ihracatı, 2012 yılında 1,83 milyon tona ulaşmıştır. 2003-2008 yılları arasında sürekli büyüyen çelik boru ihracatı, 2009 yılında küresel ekonomik krize bağlı olarak Avrupa pazarındaki daralma sonucu bir miktar azalmıştır. Ancak sektör, 2010 yılından itibaren ihracat miktarını artırmayı başarmıştır. 2012 yılında gerçekleştirilen 1,83 milyon ton çelik boru ihracatı Türkiye tarihinin en yüksek rakamıdır.

TÜRKİYE ÇELİK BORU İHRACATI İLK 10 ÜLKE

Ülke	Miktar (kg)	Değer (\$)	Miktar Payı (%)	Değer Payı (%)
Irak	367.017.493	307.927.840	20,0	18,5
A.B.D.	330.483.907	297.227.278	18,0	17,8
İngiltere	201.191.421	154.946.176	11,0	9,3
Cezayir	160.653.171	158.034.769	8,8	9,5
Romanya	98.816.367	76.970.664	5,4	4,6
Polonya	58.175.357	65.343.413	3,2	3,9
Azerbaycan	47.781.663	49.215.142	2,6	2,9
Gürcistan	47.226.020	43.566.051	2,6	2,6
Hollanda	44.058.655	36.384.799	2,4	2,2
Belçika	36.804.643	29.839.843	2,0	1,8
İlk 10 Toplam	1.392.208.697	1.219.455.975	76,0	73,1
Genel Toplam	1.832.866.819	1.668.636.926	100,0	100,0

2012 yılında Türkiye'nin en yüksek miktarda çelik boru ihracatı yaptığı ülke Irak olmuştur. Irak'ı; ABD ve İngiltere takip etmiştir. Türk Çelik Boru Üreticileri 2012 yılında; 140'ın üzerinde ülkeye çelik boru ihraç etmiştir. En fazla çelik boru ihracatı yapılan ilk 10 ülke toplam ihracatın yüzde 76'sını oluşturmaktadır.

Türkiye çelik boru ihracatının büyük bir kısmını küçük ve orta büyüklükteki borular oluşturmaktadır. 2012 yılındaki ihracatın % 88'i küçük ve orta büyüklükteki borulardan, kalan

kısmı ise büyük çaplı borulardan meydana gelmiştir. Çelik boru ihracatı toplam çelik ihracatının miktar ve değer olarak yaklaşık %10'unu oluşturmaktadır.

ÜLKE GRUPLARINA GÖRE TÜRKİYE ÇELİK BORU İHRACATI (2012)

	Miktar (ton)	Değer (\$)	Miktar (%)	Değer (\$)
GENEL İHRACAT TOPLAMI	1.832.867	1.668.636.926	100,00%	100,00%
A- AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ (27)	658.185	584.089.742	35,91%	35,00%
B- TÜRKİYE SERBEST BÖLGELERİ	8.682	8.974.546	0,47%	0,54%
C- DİĞER ÜLKELER				
1- DİĞER AVRUPA	31.048	29.834.094	1,69%	1,79%
2- AFRIKA	232.656	230.997.250	12,69%	13,84%
Kuzey Afrika	210.333	206.902.302	11,48%	12,40%
Diğer Afrika	22.323	24.094.948	1,22%	1,44%
3- AMERİKA	354.666	320.299.477	19,35%	19,20%
Kuzey Amerika	341.252	307.596.792	18,62%	18,43%
Orta Amerika ve Karayip	4.951	4.158.349	0,27%	0,25%
Güney Amerika	8.464	8.544.336	0,46%	0,51%
4- ASYA	544.818	488.045.027	29,72%	29,25%
Yakın ve Ortadoğu	432.951	372.786.064	23,62%	22,34%
Diğer Asya	111.867	115.258.963	6,10%	6,91%
5- AVUSTRALYA VE YENİ ZELANDA	663	536.699	0,04%	0,03%
6- DİĞER ÜLKE ve BÖLGELER	2.148	5.860.091	0,12%	0,35%
SEÇİLMİŞ ÜLKE GRUPLARI				
OECD Ülkeleri	920.388	831.778.692	50,22%	49,85%
EFTA Ülkeleri	10.541	10.467.790	0,58%	0,63%
Karadeniz Ekonomik İşbirliği	217.125	193.469.832	11,85%	11,59%
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı	61.181	65.628.499	3,34%	3,93%
Bağımsız Devletler Topluluğu	51.640	55.818.606	2,82%	3,35%
Türk Cumhuriyetleri	68.228	70.664.914	3,72%	4,23%
İslam Konferansı Teşkilatı	667.343	612.390.545	36,41%	36,70%
Ortadoğu ve Kuzey Afrika (MENA)	643.172	579.253.326	35,09%	34,71%

2012 yılında en çok ihracat yapılan ülke grubu Avrupa Birliği ülkeleri olmuştur. Avrupa Birliği'nde devam etmekte olan borç krizi dolayısıyla söz konusu ülkelere olan ihracatlarda önceki yıllara göre önemli azalmalar meydana gelmiştir. 2011 yılında Avrupa Birliği ülkelerinin Türkiye çelik boru ihracatındaki payı %45,4 oranındaydı. Bunun dışında Ortadoğu ülkeleri de çelik boru ihracatında önemli bir yer tutmaktadır. Ayrıca, 2012 yılında Kuzey Amerika ülkelerinde çelik boru talebinin artması Türkiye çelik boru sektörünün Avrupa Birliği pazarındaki kayıplarını telafi etmesine olanak vermiştir.

Seçilmiş ülke gruplarında ise, çelik boru ihracatında OECD ülkelerinin paylarında azalma gözlenmektedir. Bunun sebebi çelik boru talebinin gelişmekte olan ülkelere giderek artıyor olmasıdır. 2012 yılında OECD ülkelerinin payı %50,22 oranına gerilemiştir. 2011 yılında bu oran %55,6 seviyelerindeydi.

Türkiye kaynaklı çelik boru ürünlerine karşı, bazı ihracat pazarlarında uygulanmakta olan anti dumping ve telafi edici vergi önlemleri ihracatı olumsuz yönde etkilemektedir. ABD tarafından Türkiye menşeli standart borulara yönelik 1986 yılından bu yana anti dumping ve telafi edici vergi önlemleri bulunmaktadır. Bunun dışında, yine ABD tarafından Türkiye menşeli kare ve dikdörtgen çelik boru ve profil ithalatına yönelik 2008 yılından bu yana uygulanan bir anti dumping önlemi vardır. Son olarak, Kanada tarafından 2003 yılından bu yana Türkiye menşeli çelik profillere uygulanan bir anti dumping önlemi bulunmaktadır. Bunların yanında zaman zaman Avrupa Birliği tarafından açılan anti dumping soruşturmaları sektörün ihracatını olumsuz yönde etkilemektedir.

2.2. İthalat

2000'li yılların başında sektöre yapılan yatırımlarla azalmaya başlayan çelik boru ithalatı 2004 yılında bir önceki yıla oranla %80 oranında azalmıştır. Dikişli çelik boru sektöründe yurtiçi tüketimi karşılayacak yeterli üretim kapasitesi ve ürün çeşidi olmasına rağmen bazı boru çeşitleri ithal edilmeye devam etmektedir. Bu ithalatın nedenleri; çelik boru ürünlerinin gümrük vergisinden muaf olması, Devletlerarası veya uzun vadeli alıcı kredilerinin ön şartı gereği yapılan ithalat, proje bazında teşvikli olarak yapılan ithalat olarak sıralanabilir. İthalatın büyük kısmını konstrüksiyon boruları ve paslanmaz borular oluşturmaktadır. Bunun dışında, Türkiye'de ihtiyacın çok altında üretilen dikişsiz çelik boruların ithalatı önemli miktarlardadır.

TÜRKİYE ÇELİK BORU İTHALATI (2007-2012)

2012 yılında dikişli çelik boru ithalatı 110 bin ton, dikişsiz çelik boru ithalatı ise 247 bin ton seviyelerine yükseldi. Dikişli çelik boru ithalatının büyük bir kısmını konstrüksiyon boru ve profilleri, hassas borular ve paslanmaz borular oluşturdu.

3. DÜNYA ÇELİK BORU PİYASASI

3.1. Dünya Çelik Boru Üretimi

Dünya çelik boru üretimi son on yılda iki katından fazla artış göstermiştir. 2011 yılında 124 milyon ton olan dünya çelik boru üretiminin 82.5 milyon tonu Asya kıtasında gerçekleştirilmiştir. Dünya çelik boru üretiminde dikişli boru üretiminin payı dikişsiz borulara göre daha fazladır. 2011 yılında üretilen çelik boruların yüzde 65'ini dikişli borular, kalanını dikişsiz borular oluşturmuştur.

DÜNYA ÇELİK BORU ÜRETİMİ (2002-2011)

(1000 ton)			
Yıl	Dikişli	Dikişsiz	Toplam
2011	81.479	42.967	124.446
2010	70.834	37.597	108.431
2009	56.782	28.947	85.729
2008	61.761	36.060	97.821
2007	59.282	30.471	89.753
2006	56.368	27.490	83.858
2005	50.653	22.769	73.422
2004	44.761	19.271	64.032
2003	44.448	19.155	63.603
2002	40.964	17.668	58.632

Kaynaklar: World Steel, ESTA ve ÇEBİD

3.2. Dünya Çelik Boru İhracatı

2011 yılında toplam dünya dikişli çelik boru ihracatı 40 milyar dolar olmuştur. Çelik boru ihracatının büyük bir kısmı Asya kıtasından yapılmıştır. Türkiye 1,56 milyar dolara karşılık gelen 1,58 milyon ton çelik boru ihracatıyla dünya sıralamasında 5. sırada yer almıştır.

DÜNYA ÇELİK BORU İHRACATI İLK 10 ÜLKE (2011)

Ülke	Miktar (ton)	Değer (bin \$)	Miktar Payı (%)	Değer Payı (%)
Çin	3.548.448	3.662.283	12,1	9,1
Almanya	3.027.649	4.619.571	10,4	11,5
İtalya	2.446.630	4.531.770	8,4	11,3
Güney Kore	2.240.521	2.944.372	7,7	7,3
Türkiye	1.583.442	1.566.947	5,4	3,9
Hindistan	1.516.990	1.290.100	5,2	3,2
Japonya	1.408.049	2.262.216	4,8	5,6
Finlandiya	1.315.159	1.453.818	4,5	3,6
ABD	1.091.769	2.099.507	3,7	5,2
İsveç	964.470	1.110.300	3,3	2,8
İlk 10 Toplam	19.143.127	25.540.884	65,5	63,5
Total	29.221.234	40.204.378	100,0	100,0

Kaynak: Trade Map (GTİP 7305, 7306)

Dünya çelik boru ihracatının yaklaşık %30'unu büyük çaplı borular, kalanını ise küçük ve orta çaplı borular oluşturmaktadır.

3.3. Dünya Çelik Boru İthalatı

2011 yılında dünya toplam dikişli çelik boru ithalatı 37 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. En fazla dikişli çelik boru ithalatı yapan ülke 3,9 milyon ton ile A.B.D. olmuştur. Çelik boru ithalatının büyük kısmını küçük ve orta büyüklükteki dikişli borular oluşturmıştır.

DÜNYA ÇELİK BORU İTHALATI İLK 10 ÜLKE (2011)

Ülke	Miktar (ton)	Değer (\$)	Miktar Payı (%)	Değer Payı (%)
ABD	3.916.439	5.135.685	15,7	13,8
Almanya	1.750.473	2.788.494	7,0	7,5
Kanada	1.202.012	1.797.326	4,8	4,8
Rusya	1.103.092	1.601.424	4,4	4,3
İsveç	1.048.220	1.186.202	4,2	3,2
Fransa	927.669	1.290.891	3,7	3,5
İngiltere	589.867	843.908	2,4	2,3
Hollanda	583.125	802.464	2,3	2,2
B.A.E.	528.068	833.487	2,1	2,2
Irak	485.659	461.911	1,9	1,2
İlk 10 Toplam	12.134.624	16.741.792	48,6	45,1
Total	24.963.609	37.107.747	100,0	100,0

Kaynak: Trade Map (GTİP 7305, 7306)

4. SEKTÖRÜN YAPISAL SORUNLARI VE ÇÖZÜM YOLLARI

- Türkiye çelik boru sektörünün en önemli sorunlarından birisi hammadde temininde yaşanan sıkıntılardır. Çok değişken bir yapıda olan yassı mamul fiyatları, uzun süreli projelerle ilgili ihalelerde fiyat vermeyi oldukça zorlaştırmaktadır.
- Genelde birçok sektörde hammadde ithalatında düşük vergi ve mamul ithalatında yüksek vergi uygulanırken çelik boru sektöründe tam tersi uygulanmaktadır. Çelik boru üretiminde kullanılan Sıcak Hadde Yassı Ürünler için %9 ve Soğuk Hadde Yassı Ürünler için ithalatta %10 gümrük vergisi uygulanırken çelik boruların ithalatı gümrük vergisinden muaftır. Bu durum, iç piyasada yassı hadde üreticilerinin fiyatlarını dünya piyasalarının üzerinde tutmalarına neden olmakta ve çelik boru sektörünün rekabet gücünü zayıflatmaktadır. Şu anda çelik boru ithalatı çok yüksek seviyelerde bulunmamakla birlikte, hammaddeye uygulanmakta olan gümrük vergisi nedeniyle gelecekte ithalatın artışına neden olabileceği ve Çelik Boru Sektörünün zarara uğrayabileceği düşünülmektedir.
- Türk Çelik Boru Sektörünün dünyadaki konumunu güçlendirmek için ihracatın artırılması çok önemlidir. Ancak bazı ülkelerdeki yüksek gümrük vergileri nedeni ile sektör ihracat yapmakta zorlanmaktadır. AB'nin Serbest Ticaret Anlaşması (STA) yapmış olduğu ancak henüz Türkiye'nin STA yapmadığı ülkelerin yanı sıra bölgesel anlaşmaları olan ülkelerdeki yüksek gümrük vergileri düşürülebilirse çelik boru ihracatımızda çok önemli artışlar olacaktır.
- Ülkemizde küçük çapta üretim yapan bazı firmalar tarafından standartlara uygun olmayan ürünler üretilmekte ve bu ürünler yapılarda su ve doğalgaz tesisatlarında kullanılabilmektedir. Can ve mal güvenliğini tehlikeye düşüren standart dışı ürünler için üretim ve satış esnasında denetimlerin yapılması önem arz etmektedir.

4.1. SWOT Analizi

Güçlü Yönler

- Avrupa standartlarında üretim yapabilen, ulusal ve uluslararası projeler ile adını duyurmuş kaliteli üreticiler
- Bilgi ve tecrübe birikimi, teknoloji ve altyapısı ile uluslararası rekabet gücüne sahip olması
- Ülkenin coğrafi konumunun getirdiği lojistik ve stratejik avantajlar
- Başta Avrupa Birliği olmak üzere, gelişmiş pazarlarda tercih edilen ürünler üretilmesi
- Kapasitelerin yüksek miktarlara cevap verebilmesi
- Kalifiye işgücü
- Sektörün tamamının özel sektör hüviyetinde olması
- Teknik ve mühendislik bilgisinin yüksek seviyede bulunması ve teknolojik gelişmeleri yakından takibe yönelik sürekli yatırım kültürü
- Uluslararası standartlarda katma değeri yüksek ürün üretimine odaklılık
- Firmaların ve karar mekanizmalarının dinamik yapısı

- Yüksek çevre bilinci ve çevre koruma faaliyetlerinin sürdürülmesi
- İhracat kültürünün sektörde yerleşmiş olması

Zayıf Yönler

- Çelik boru üretiminde kullanılan hammadde kaynaklarının ülkemizde temininin ve fiyatının istenilen seviyede olmaması
- Türkiye’de milli bir otomotiv sanayinin olmaması
- Gelişmekte olan Asya pazarları için lojistik maliyetlerinin yüksek oluşu
- İşçilik maliyetlerinin rakip ülkelere kıyasla yüksek olması
- Başta Çin, Rusya ve Ukrayna olmak üzere, rakip ülkelerdeki üreticilerin maliyet gözetmeksizin uyguladığı rekabet dışı fiyat politikaları
- Potansiyel pazarlardaki korumacı yaklaşımlar
- AB’nin Serbest Ticaret Anlaşması (STA) yapmış olduğu ancak henüz Türkiye’nin STA yapmadığı ülkelerdeki yüksek gümrük vergileri
- Kapasite kullanım oranlarının düşük olması
- Sektördeki kapasite fazlalığının iç piyasada yoğun rekabete neden olması
- İhtiyaç duyulan ulaşım altyapısının yeterli olmaması

Fırsatlar

- Altyapı ve inşaat sektörü başta olmak üzere, birçok sanayi sektöründe çelik boruların tüketilmesi
- Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Doğu Avrupa gibi gelişmekte olan pazarlara yakınlık
- Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinin gelişme potansiyeli yüksek otomotiv endüstrileri
- Önemli uluslararası boru hattı projelerinin merkezinde bulunması
- Kentsel dönüşüm projeleri ve bir deprem ülkesi olan Türkiye’de çelik yapıların kullanımının yaygınlaşacak olması
- Kişi başı çelik boru tüketiminin gelişmiş ülkelere kıyasla düşük seviyelerde bulunması
- Türkiye’de petrol ve doğalgaz arama faaliyetlerinin artması
- Otomotiv sanayiinde yapılması beklenen yatırımlar

Tehditler

- Uluslararası hammadde pazarında tedarik sıkıntısı
- Hammadde ithalatında yüksek vergi uygulanırken, mamul ithalatında sıfır gümrük vergisi uygulanması
- Anti dumping soruşturmaları ve bazı ülkeler tarafından uygulanmakta olan ticaret politikası önlemleri
- Çin’in sahip olduğu büyük kapasitenin, fiyatlar üzerinde sürekli baskı oluşturmaması
- İkame ürünlerdeki gelişmeler ve önemli yatırımlar
- Haksız rekabet yapan üreticiler, kayıt dışı çalışma

5. SEKTÖRÜN 2023 HEDEFLERİ

Boru sektöründe faaliyet gösteren şirketler hedef büyütmekte, sadece Türkiye’de değil, yurtdışında da önemli başarılar elde etmek için çaba sarf etmektedirler. Ürün çeşitliliği ve uygulamaları ile geniş bir yelpazeye sahip olan boru sektörü, tüketim rakamlarını artırmaya çalışmakta ve bu anlamda büyük bir potansiyele sahip bulunmaktadır. Yaşanan küresel krize rağmen sektör, faaliyetlerini başarıyla yürütmeye çalışmaktadır.

Türkiye’deki talep artışının temelde büyük çaplı hat boruları, doğalgaz boruları ve otomotiv sektörüne yönelik üretilen özel borularda yoğunlaşacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye çelik boru sektörü son on yılda yapılan yatırımlarla dünyadaki her ülkeye boru ihraç edebilen bir sektör konumuna gelmiştir. Özellikle Avrupa Birliği ve A.B.D. gibi gelişmiş pazarlarda Türk üreticileri kalitelerini ve güvenilirliklerini ispatlamışlardır. Türkiye, Avrupa’nın birinci, dünyanın ise beşinci dikişli çelik boru üreticisi konumundadır. Yakın gelecekte sektörün hedefi dünyanın en fazla çelik boru üretimi yapan üç ülkesinden birisi olmaktır. Türk çelik boru sektörünün 2023 ihracat hedefi ise 7,9 milyar dolar olarak belirlenmiştir.

- 2023 hedefi için katma değerli üretim yapılması,
- En fazla çelik boru üreten ve ihraç eden 3. ülke olunması,
- İçme suyu projelerinde ithal edilerek kullanılan boruların ülke içerisinde üretilmesi ve dışarı bağımlılığın azalması,
- Çelik borudan daha pahalı ve dayanıksız boru olan dökme boru yerine çelik boru kullanımının teşvik edilmesi,
- Yeni gelişmekte olan pazarlar ve hedef pazarlarda rekabetçi gücü artırarak Pazar payını artırmak,
- Hedef pazarlarda bilinirliği artırmak,
- İhracatta katma değeri yüksek ürünler üretmek,
- Marka ve mülkiyet haklarının korunmasına yönelik hukuki destek sağlamak,
- Eximbank’ın mevzuatının iyileştirilip, Bankacılık statüsünden çıkarılarak özel bir statüye alınmasını sağlamak,
- İhracata yönelik desteklerin tek çatı altında toplanmasını ve bu konudaki bürokrasinin azaltılmasını sağlamak,
- Hammadde ve ara mamule erişimini kolaylaştırmak,
- Çalışan ve işveren memnuniyetinin sağlanması için kıdem tazminatı konusunu çözüme kavuşturmak,
- Küçük işletmeleri sürekli ve düzenli ihracat yapabilmeleri amacıyla bilinçlendirmek ve yurtdışına nasıl ihracat yapılabileceği ile ilgili eğitim ve farkındalık hamlesinin uygulanmasını sağlamak,
- Yabancı markaların satın alınmalarına yönelik destek mekanizmalarını geliştirmek,
- Hedef ülkelere yönelik “Sektörel Karşılıklı Ticari Heyet”lerini artırmak,
- Potansiyeli yüksek pazarlarda Toptana yönelik ticaret merkezlerini oluşturmak ve destek mekanizmalarını geliştirmek,

- Makine / teçhizat yatırımlarında yerli makine tercih edilmesine yönelik destekleri geliştirmek ve makine sektörü ile işbirliği içinde sinerji yaratmak,
- Sektöre yönelik mevzuat düzenleme çalışmalarında sektörden görüş almak,
- Enerji desteklerini gözden geçirerek kolaylaştırmak,
- Alt sektörde istikrarlı ihracat artışı sağlamak ve ihracat kapasitesini geliştirmek,
- KOSGEB'ini bilinirliğini artırmak,

KAYNAKÇA

- <http://www.cebid.org.tr/rapor/sektor.rapor.2012.pdf>
- <http://www.demirbirlik.org/tr/boru-sektoru-raporu>
- http://www.tobb.org.tr/Documents/yayinlar/Tobb_Demir_Sektor_rapor2011.pdf
- Devlet Planlama Teşkilatı Dokuzuncu Kalkınma Planı 2007-2013 Ana Metal Sanayi Özel İhtisas Komisyonu Raporu
- International Trade Centre www.trademap.org
- İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi www.igeme.org.tr
- İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri www.immib.org.tr
- T.C. Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı www.gumruk.gov.tr
- Türkiye İstatistik Kurumu www.tuik.gov.tr
- Yapı Endüstri Merkezi: www.yem.net